Povestea unei perechi de ski

SKIUL, unul din cele mai vechi sporturi

Dela rachetele primitive de acum patru mii ani, la tehnica modernă din zilele noastre

O evoluţie care dovedeşte că „nimic nu este nou sub soare"

Dacă ar fi să definim cândva skiul am spune că el este un mijloc de mişcare pe două scânduri, special construite, care ne permit să străbatem pe zăpadă, cu uşurinţă, distanţe şi locuri pe cari cu picioarele n'am putea să le străbatem.

Pentru cei cari se mulţumesc să admire isprăvile maeştrilor din zilele noastre şi să rămână extaziaţi în faţa ultimelor modele, s'ar părea că skiul a apărut odată cu ultimele generaţii în mediul de mişcare şi mecanizare al ultimului deceniu.

ACUM 4000 DE ANI!

Dar lucrurile stau cu totul altfel şi când se afirmă că practica skiului are o vechime de 4000 ani, această afirmaţie nu trebue privită drept o exagerare de actuala generaţie, care a făcut din ski pe lângă un lucru de folos dar şi un mijloc de a scăpa de unele rigori ale vieţii de oraş.

Intr'adevăr, cercetătorii minuţioşi ai istoriei sportive au descoperit că origina skiului se pierde în negura vremurilor.

Data când a apărut acest mijloc de a umbla pe zăpadă nu poate fi precis cunoscută deoarece nu au fost găsite documente scrise ci numai desene care ne reprezentau primele modele de rachete de umblat pe zăpadă prin regiunea munţilor Altai.

S'au descoperit skiuri antice şi în peninsula Yalmal, pe coasta oceanului Glacial arctic.

In Europa există date precise de circa 500 ani şi ele arată că în ţinuturile nordice se întrebuinţau skiuri, desigur primitive, copiate după cele găsite în ţinuturile siberiene.

SKIUL DESCRIS DE XENOPHON

După descrierea făcută de Xenophon în anul 400 primele modele erau de forma rachetelor prelungite acoperite cu piele şi purtate ca şi astăzi cu o încălţăminte specială.

Muzeele norvegiene şi suedeze de la Stockholm şi Halmenkollen posedă exemplare de astfel de schiuri.

Tot în aceste muzee se găsesc manuscrise şi reproduceri din cari se poate înţelege evoluţia skiului în decursul vremurilor.

DE UNDE VINE CUVANTUL „SKI"

Cuvântul ski ar fi de origină sanscrită de la cuvântul „chid", cum numeau ei skiul primitiv.

Germanii vechi i-au zis „schit", iar norvegienii „ski", de unde a rămas cuvântul până în zilele noastre.

EVOLUŢIA SKIULUI

Din examinarea documentelor trecutului s'ar părea că evoluţia skiului s'a făcut în mai multe perioade în funcţiune de evoluţia generală istorică.

O primă perioadă, corespunzătoare civilizaţiei asiatice, ar fi aceea a practicei skiului în ţinuturile nordice ale Asiei, în Siberia de est; se întrebuinţau atunci skiuri foarte lungi, de aceiaşi lungime amândouă, la început acoperite cu piele, mai târziu fără piele, partea de jos fiind alunecoasă, şi fără şanţ pe mijloc.

O altă perioadă ar fi acea corespunzătoare începuturilor de organizare de viaţă în ţările nordice ale Europei, în Scandinavia.

In această perioadă se întrebuinţau de asemeni skiuri, însă inegale, — skiul stâng mai lung, de circa 2 m. 50 iar cel drept mai scurt, de circa 2 m. 40.

Nu erau acoperite cu piele şi aveau şanţuri pe mijloc.

Skiul stâng era ski director şi cel drept propulsor şi schimbător de direcţii.

S'au găsit documente care descriu primii skiori văzuţi în Laponia, apoi în Finlanda pe la anul 500 d. Ch.

SKIUL IN EVUL MEDIUL ŞI TIMPURILE MODERNE

A treia perioadă ar fi aceea corespunzătoare evului mediu şi timpurilor moderne, când skiul este întrebuinţat în ţările din centrul Europei şi în special în ţinuturile din preajma Alpilor.

In această perioadă skiurile se transformă şi iau aproape forma aceiora din zilele noastre.

Incep să apară legăturile de piele şi mai târziu acelea cari au servit la evoluţia legăturilor de azi.

Este dela sine înţeles că au trecut sute de ani până ce s'a ajuns la formele de ski şi legăturile din zilele noastre şi totuşi apare interesant faptul că au mai rămas câteva din primele începuturi, deoarece şi astăzi în Laponia se întrebuinţează skiuri foarte lungi şi legături simple de piele, prinse de încălţămintea de blană a laponului.

Făcând o legătură cu acest lucru se observă că majoritatea alergătorilor de fond în cursele de ski sunt din ţinuturile nordice.

Skiul a avut la început un caracter util, nu sportiv ca astăzi, şi majoritatea scriitorilor cari au descris călătorii în ţinuturile unde se întrebuinţa, îl descriau ca un foarte bun mijloc de transport, iarna, pentru nevoile gospodarilor satelor din ţinuturile înzăpezite şi ca mijloc de legătură pentru poştă sau la vânătoare.

ORIGINA TRUPELOR DE MUNTE

Prin secolul al XV pe timpul lui Frederic Barbarosa (1152 — 1190) apar formaţiuni militare de skieuri; de aci se poate trage concluzia că origina trupelor de munte este destul de îndepărtată.

In secolul al XV-lea se găsesc în ţările scandinave drumuri special marcate pentru transportul corespondenţei poştale de ski.

SKIUL IN ALPI

In Alpi, skiul a fost introdus în a doua jumătate a secolului al XVII-lea.

Scriitorii care descriu ţinuturile din Alpi istorisesc cu uimire cum ţăranii din partea locului se urcau pe munte şi coborau cu mare viteză pe skiuri cari aveau 1 m. lungime şi 15 cm lăţime.

A trecut mai mult de un secol pentruca prin anul 1804 cunoscutul protagonist german în materie de gimnastică, Guths Muths în lucrarea sa „Gimnastica" să scrie un capitol despre practica skiului.

Mai târziu se vorbeşte de practica skiului de către ţăranii din Telemark (Norvegia) (locul de unde a luat numele mişcarea de ocolire).

Cam în aceiaşi perioadă se vorbeşte despre primii săritori pe ski apăruţi la Christiania, de unde a luat numele cunoscuta mişcare de oprire şi ocolire.

PRIMA LUCRARE ASUPRA SKIULUI

Prima lucrare mai completă asupra skiului apare prin 1890, deci acum cincizeci de ani în Norvegia şi era intitulată: „Prin ţinutul Groelandei pe ski" de Fridjof Nansen, lucrare în care se emit păreri noui asupra celui mai bun ski, asupra legăturilor şi asupra modului de explicaţie.

Tot în aceiaşi perioadă (1890—1892) apar în regiunea Alpilor, în Tirol şi Alpii Bavarezi, primele cluburi de ski.

Aceste organizaţii dau tot mai multă atenţiune practicei skiului şi încep să apară primele manuale de ski, atât în ţările nordice cât şi în cele din Centrul Europei.

Apar astfel nume care au rămas înscrise în istoricul skiului:

Nielsen, Leif Berg, Fritz Huitfeld, Richardson, toţi autori de manuale de ski.

CELE DOUA METODE

Se creiază în această perioadă două curente deosebite în tehnica skiului.

Cel norvegian, care întrebuinţa două bete scurte fără sprijin şi avea mai mult caracter sportiv, şi acel alpin, care întrebuinţa un singur băţ lung pentru sprijin la coborâri şi frânări, tehnică introdusă de Zdroski care urmărea mai mult scopul practic.

BILGHERI

Ceva mai târziu această tehnică a fost modificată în Austria de un ofiţer din armata Austro-ungară, Bilgheri, care a stabilit un compromis între metoda norvegiană şi aceea a lui Zdraski prin adaptarea beţelor scurte şi o parte din mişcările metodei neorvegiene.

El a introdus o nouă legătură metodică care a fost mult timp întrebuinţată în armată la trupele de munte.

SKIUL IN EPOCA MODERNA

Multe discuţiuni s'au dus în această perioadă prin toate manualele autorilor norvegieni şi germani asupra cele mai bune metode care să impace caracterul sportiv cu acela practic.

Din aceste discuţii a rezultat evoluţia diferitelor modele de legăturui de ski precum şi a diferitelor mişcări de opriri şi ocoliri, pentru ca până în cele din urmă să se ajungă la îmbinarea ambelor metode, dând loc la o metodă cunoscută astăzi sub numele „tehnica alpină".

Din luptele între cele două curente nu au eşit învingători şi învinşi, ci o perfectă armonie pentru crearea curentului nou.

TEHNICA ALPINA

Actuala technică alpină a debutat în anul 1907 la Arlberg şi ea este aplicată şi răspândită prin admirabile şcoli organizate în întreaga regiune de către Hannes Schneider.

Care este principiul de bază al acestei metode?

O ţinută sigură pe ski prin contactul perfect între om şi ski, stăpânind skiurile astfel ca orice mişcare să se facă nu prin sforţări musculare prea mari şi violente, ci prin schimbări de echilibru uşoare obţinute, printr'o legănare a corpului, urmărind desvoltarea reflexelor, şi a curajului la maximul posibil, aceasta pentru a putea merge cu iuţeală pe orice fel de teren.

Hannes Schneider a avut darul natural şi mai ales instinctul stăpânirii principiilor indicate, şi printr'o stăruitoare practică şi o metodică organizare a şcolilor de ski în Arlberg a ajuns să impună metoda alpină ca bază de învăţământ a skiului.

*

Iată, în mod cât se poate de succint, dar avem impresia suficient de clar, istoricul skiului — acest prinţ al feeriei şi al singurătăţii albe.

Marele Premiu Sportiv al Belgiei a fost decernat înnotătoarei CAROEL

Bruxelles, 23 (Serviciul nostru special). — Uniunea federaţiilor sportive din Belgia a decernat Marele Premiu Sportiv pe anul 1940, celebrei înnotătoare Caroel.

Este pentru prima oară în istoria sportului belgian, că acest premiu important a fost dăruit unei femei.

Campionatul de hockey al Boemiei-Moraviei

L. T. C. învingător la scor

PRAGA, 23 (Serviciul nostru special). — In cadrul campionatului de hockey al Boemiei-Moraviei L. T. C. a învins Slavia (Domac) cu 8:1 (2:1, 4:0, 2:0). Goalurile au fost marcate de Plocek (4), Zabroski (2), Malecek şi Kucera.

*

Afară de acest match oficial, s'au disputat numeroase partide amicale. Rezultatele celor mai importante sunt:

1. CLTK—SK. Lieben 11:0

Slavia (Praga)—H. C. Pilsen 5:3 (eri).

H. C. Pilsen—Slavia (Praga) 4:3 (azi).

Sparta (Praga)—Kolin 11:1 (eri).

Sparta (Praga)—Kolin 13:2 (azi).